

GRUNDNOTAT TIL
FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

12. december 2012

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om forsikringsformidling (omarbejdning), KOM (2012) 360

1. Resumé

På baggrund af erfaringerne fra finanskrisen fremsatte Kommissionen den 3. juli 2012 en forbrugerpakke, der blandt andet indeholder en revision af Europa-parlamentet og Rådets direktiv om forsikringsformidling (2002/92/EF). Det overordnede mål med revisionen af direktivet er for det første at skabe lige konkurrencevilkår i medlemsstaterne, for det andet at skærpe forbrugerbeskyttelsen og for det tredje yderligere at harmonisere det indre marked for forsikringsformidling i EU. Med forslaget fokuserer Kommissionen på at sikre, at forbrugerne modtager de relevante oplysninger samt professionel rådgivning ved køb af forsikringsprodukter.

Forventet ikrafttrædelse af direktivet fremgår ikke af forslaget.

2. Baggrund

Det eksisterende Forsikringsformidlingsdirektiv blev vedtaget i 2002 og har til formål at skabe et harmoniseret marked for forsikringsformidling i EU.

I lyset af finanskrisen ønsker Kommissionen at øge forbrugerbeskyttelsen på det finansielle område. Kommissionen fremsatte derfor den 3. juli 2012 en forbrugerpakke bestående af forslag til en forordning om dokumenter med central information om investeringsprodukter, KOM (2012) 352 (PRIIPs), forslag om øget beskyttelse for købere af produkter fra investeringsinstitutter, KOM (2012) 350 (UCITS V), samt en revision af forsikringsformidlingsdirektivet (IMD). I nærværende notat behandles udelukkende IMD.

Hensigten med Kommissionens revision af IMD er at øge harmoniseringen på området samt at sikre en generel forbedring af forbrugerbeskyttelsen i alle medlemsstater. Kommissionen fokuserer i forslaget på øget forbrugerinformation samt højere standarder for rådgivning.

Kommissionen angiver i forslaget til revision af IMD, at der skal tages højde for de forhandlinger, der på nuværende tidspunkt pågår om revision af MiFID-direktivet, som regulerer markeder for finansielle instrumenter, KOM (2011) 656 og KOM (2011) 652. Således skal der ved regulering af

salgspraksis for livsforsikringsprodukter med investeringsselementer være det samme niveau af forbrugerbeskyttelse i både IMD og MiFID.

3. Formål og indhold

Traktatgrundlaget for forslaget er artikel 53(1) og 62 i TEUF.

Det overordnede mål med revisionen af direktivet er for det første at skabe lige konkurrencevilkår i medlemsstaterne, for det andet at skærpe forbrugerbeskyttelsen og for det tredje yderligere at harmonisere det indre marked for forsikringsformidling i EU.

IMD regulerer som den eneste EU-retsakt forbrugernes rettigheder ved køb af forsikringsprodukter. Kommissionen fremhæver, at finanskrisen har understreget behovet for at sikre forbrugerne ensartede rettigheder og beskyttelse. Revisionen af IMD skal ses i denne sammenhæng. Ligeledes har der internationalt været et pres for at øge forbrugerbeskyttelsen. Fx er det i regi af G20 blevet henstillet til blandt andet OECD og Financial Stability Board at formulere principper for bedre forbrugerbeskyttelse.

Anvendelsesområde

Direktivforslaget kræver, at der skal være ensartet forbrugerbeskyttelsesniveau uanset hvilken kanal, forbrugerne køber et forsikringsprodukt igennem – dvs. uanset om forbrugeren køber et produkt fra en forsikringsmægler, direkte fra et forsikringsselskab eller indirekte fra en formidler af forsikringer, som er ansat af et forsikringsselskab. Det betyder, at forslagets anvendelsesområde udvides i forhold til det eksisterende direktiv, således at det fremover også omfatter forsikringsselskaber (såvel livs- som skadesselskaber) og sammenligningswebsites. Ved sammenligningswebsite menes en hjemmeside, hvor forbrugere direkte på hjemmesiden kan sammenligne oplysninger om forsikringer og foretage et køb direkte via hjemmesiden på baggrund af denne sammenligning.

Krav til rådgivers kompetencer

Kommissionen fremhæver, at en af forudsætningerne for god rådgivning i forbindelse med køb af forsikringer er at sikre, at forsikringsformidlere og de ansatte i forsikringsselskaberne har de nødvendige professionelle kvalifikationer og kompetencer, herunder ved salg af komplekse forsikringsprodukter. Forslaget stiller derfor krav om, at formidleren og de ansatte i forsikringssektoren løbende efteruddannes.

Transparens og håndtering af interessekonflikter

Forslaget fokuserer derudover på, at forbrugeren skal have et velinformeret grundlag at foretage en beslutning om køb af forsikringsprodukter på. Forslaget skal således bidrage til at sikre, at formidleren redegør for sit forhold til de selskaber, hvis produkter forbrugeren tilbydes. Dette skal medvirke til at give forbrugeren et samlet billede af produkter, priser og mulige interessekonflikter, så forbrugeren lettere kan sammenligne på tværs af forsikringsvirksomheder.

Endvidere indføres der et provisionsforbud for forsikringsformidlere og forsikringsselskaber, der oplyser, at de yder rådgivning på et uafhængigt grundlag, med det formål, at sikre, at rådgivningen reelt er uafhængig, dvs. disse forsikringsformidlere ikke må modtage provision fra forsikringsselskaberne i tilknytning til det enkelte kundeforhold, men skal i stedet aflønnes direkte af kunden. Med uafhængigt grundlag menes, at de vurderer et tilstrækkeligt stort antal forsikringsprodukter på markedet, som ikke er begrænset til produkter, der udbydes af forsikringsselskaber, som har tætte forbindelser til forsikringsselskabet. Det foreslås, at Kommissionen herudover skal udarbejde en delegeret retsakt, der specificerer, hvordan interessekonflikter i forbindelse med salg af forsikringsprodukter kan identificeres, styres og modvirkes.

Informationskrav vedrørende aflønning

Direktivforslaget stiller krav om, at formidlere skal informere kunden om formidlerens aflønning, herunder den faste og variable del af forsikringsformidlerens honorar og sammensætningen heraf. Aflønnes forsikringsselskabets eller formidlerens personale med variable løndelev i forbindelse med forsikringsaftalen, skal kunden informeres herom samt om beregningsgrundlaget. Det foreslås desuden at indføre krav om, at forbrugerne skal oplyses om, hvilken type formidler (dvs. mægler eller agent¹) den pågældende er.

Ved salg af livsforsikringsprodukter finder samtlige af direktivforslagets informationsforpligtelser vedr. aflønning anvendelse allerede ved direktivets ikrafttræden, hvorimod der ved salg af øvrige produkter foreslås indført en overgangsperiode på fem år, hvor der alene på kundens anmodning skal oplyses om aflønningen eller beregningsgrundlaget herfor. Efter udløbet af overgangsperioden vil alle direktivforslagets oplysningsforpligtelser vedr. aflønning dermed gælde for de øvrige produkter.

Informationskrav ved salg af livsforsikringsprodukter med investeringselement

Direktivforslaget indeholder et særligt kapitel med informationskrav til forsikringsformidlere og forsikringsselskaber i forbindelse med salg af livsforsikringsprodukter med et investeringselement². Reglerne ligner i vidt omfang de gældende informationskrav til værdipapirhandlere i forbindelse med investering i værdipapirer, hvorefter sælgeren af et produkt skal sikre, at forbrugeren er tilstrækkeligt informeret ved at foretage en test af, om forbrugeren har det fornødne kendskab til at forstå de risici, der er forbundet med køb af et givent produkt.

¹ Forsikringsmæglere er ikke afhængige af et forsikringsselskab, mens *agenter* agerer på vegne af et forsikringsselskab. Se i øvrigt afsnittet "Gældende dansk ret".

² Livsforsikringsprodukter med et investeringselement defineres i PRIPs og betyder, at livsforsikringsselskabet investerer i nogle aktiver, hvis værdi kan fluktuere, hvilket kan få konsekvenser for forbrugeren, idet det beløb, der udbetales fluktuere.

Sikring af kvaliteten i rådgivning af forbrugere

Ved salg af livsforsikringsprodukter med et investeringselement skal formidleren og forsikringsselskabet undersøge hvilke forudsætninger, kunden har, og om kunden er egnet til at købe det pågældende produkt, fx på baggrund af kundens erfaring og viden. Krav om lignende vurdering eksisterer allerede i MiFID-regelsættet. Endvidere søger forslaget til forordning om dokumenter med central information om investeringsprodukter (PRIPs), der er fremsat samtidig med forslaget til revision af IMD, at sikre, at kunder, der køber forsikringsprodukter med et investeringselement, får en række nærmere fastsatte oplysninger om risici og forventet afkast af produktet.

Administrative sanktioner

Forslaget stiller krav om, at medlemsstater skal indføre passende administrative sanktioner, og at der skal samarbejdes mellem myndigheder på tværs af grænserne i EU. Ligeledes stilles der krav om offentliggørelse af sanktioner og påbud i ikke-anonymiseret form i det omfang, det ikke vurderes at have en uforholdsmæssig skadelig virkning for de parter, der er involveret.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Der er endnu ikke kendskab til Europa-Parlamentets formelle holdning til sagen. Det forventes, at Europa-Parlamentet vil støtte op om Kommissionens forslag og formentlig vil ønske at gå længere end Kommissionen med flere krav til at sikre forbrugernes rettigheder. Europa-Parlamentets ECON-udvalg forventes at stemme om revisionen af IMD den 26. marts 2012.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen vurderer, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet, idet forsikringsmarkeder i øget grad er af grænseoverskridende karakter. Derudover behandles størstedelen af emnerne i revisionen af IMD i det oprindelige direktiv fra 2002, som vurderedes at være i overensstemmelse med nærhedsprincippet. Kommissionen fremhæver, at forslaget således skal ses som en reaktion på, at markederne for forsikring bliver mere integrerede i EU samt som en reaktion på finanskrisen, der har vist, at der er behov for at øge standarderne for gennemsigtighed og forbrugerbeskyttelse i EU.

6. Gældende dansk ret

Gældende dansk lov om forsikringsformidling omfatter ikke forsikringsselskaber og genforsikringsselskaber eller ansatte i disse selskaber. Heller ikke sammenligningswebsites er omfattet af den nuværende danske regulering.

I Danmark kan forsikringsformidling udføres af henholdsvis *forsikringsmæglere*, der ikke er afhængige af et forsikringsselskab og af *agenter*, der agerer på vegne af et forsikringsselskab. Både mæglere og agenter falder ind under begrebet forsikringsformidlere.

Kravene til forsikringsformidlers teoretiske og praktiske viden er fastlagt i bekendtgørelse om forsikringsformidlers uddannelse. Her er det fastlagt, at forsikringsformidlere skal have en teoretisk viden, der sætter den pågældende i stand til at afdække og vurdere kundens forsikringsbehov og risici, til at foretage en analyse af mulige forsikringstilbud og til at kunne effektuere og servicere kundens valg.

Den gældende lov om forsikringsformidling pålægger forsikringsformidlere at give deres kunder en skriftlig bekræftelse af oplysninger om forsikringsformidlerens egne forhold, potentielle interessekonflikter samt det aftalte honorar, som kunden skal betale til forsikringsformidleren. Der er i gældende dansk lov om forsikringsformidling et generelt forbud mod, at en forsikringsmægler kan modtage provision fra det selskab, hvis produkter den pågældende formidler til kunden. Forsikringsmægleren skal i stedet aflønnes direkte af kunden. Derfor indeholder den danske lovgivning alene regler om information til kunden vedr. størrelsen af en eventuel provision til formidleren, der agerer som agent for et forsikringsselskab.

Den danske regulering indeholder derudover ikke særlige regler om, hvilke oplysninger en kunde skal have, når denne køber et forsikringsprodukt med investeringselementer via en forsikringsformidler eller et forsikringsselskab.

Derimod er informationskrav i forbindelse med indgåelse af livsforsikringsaftaler generelt reguleret i bekendtgørelse om information om livsforsikringsaftaler. Her er det fastlagt, at de oplysninger, som ifølge bekendtgørelsen skal afgives i forbindelse med indgåelsen af en livsforsikringsaftale, skal afgives på papir eller andet varigt medium. Oplysninger til forsikringstageren skal desuden være klart og præcist formuleret og skal som udgangspunkt afgives på dansk. De oplysninger, der skal afgives, inkluderer bl.a. beskrivelse af de enkelte forsikringsydelser, forsikringspræmien og omkostningerne ved at tegne forsikringen.

Rådgivningskrav for finansielle virksomheder, herunder forsikringsselskaber, er reguleret i bekendtgørelse om god skik for finansiell virksomhed, investeringsforeninger mv. Heraf følger, at rådgivningen skal tilgode kundens interesse samt give kunden et godt grundlag for at træffe sin beslutning. Rådgivningen skal være relevant, retvisende og fyldestgørende. Der skal desuden orienteres om risici forbundet med indgåelse af den relevante forsikringsaftale. Rådgivningen skal bygge på oplysninger fra kunden om kundens økonomiske situation, erfaring med de relevante finansielle ydelser, formål med at få ydelsen (fx køb af et forsikringsprodukt) leveret samt kundens risikovillighed. Der skal under rådgivningen bl.a. gives tilstrækkelig information om den finansielle virksomheds egne produkter og ydelser, samt andre relevante produkttyper på markedet.

Bekendtgørelse om god skik for forsikringsmæglervirksomheder indeholder også krav til den aftale, som forsikringsmægleren skal indgå med sin kunde.

Forsikringsmæglere skal i henhold til bekendtgørelsen handle i den enkelte kundes interesse og må ikke lade sig påvirke af egne eller tredjemands interesser ved rådgivning af kunden. Forsikringsmæglere skal kunne begrunde den rådgivning, som kunden modtager om de forelagte løsninger på kundens forsikringsbehov.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Det gældende Forsikringsformidlingsdirektiv er implementeret ved Lov om forsikringsformidling med tilhørende bekendtgørelser.

De foreslåede ændringer vil medføre behov for at udvide anvendelsesområdet for den gældende lov om forsikringsformidling, således at loven også gælder for forsikringselskaber og sammenligningswebsites.

Den gældende lovgivning indeholder ikke et krav om, at forsikringsformidlerens eller de ansattes i forsikringsselskabet nødvendige viden og erfaring løbende skal opdateres. Dette krav vil derfor skulle indføres i dansk ret. Den danske lovgivning om forsikringsformidling indeholder derudover ikke alle de øgede oplysningsforpligtelser, som opstilles i direktivforslaget, herunder de øgede krav til oplysning om variable lønde, hvorfor den gældende danske lovgivning vil skulle tilpasses hertil.

Endelig vil der skulle indføres særlige rådgivningsregler i forbindelse med formidling af livsforsikringsprodukter med investeringselementer.

Forslaget medfører yderligere opgaver for den europæiske forsikringstilsynsmyndighed, EIOPA, i form af udarbejdelse af tekniske standarder og bindende mægling mellem nationale tilsynsmyndigheder. Udgifter til EIOPA er finansieret af henholdsvis medlemsstaterne via EU's budget (60 pct.) og af Kommissionen (40 pct.).

Herudover vurderes det, at forslaget vil betyde et øget ressourcebehov for Finanstilsynet, særligt i forbindelse med forslaget om udvidelse af anvendelsesområdet for omfattede virksomheder. Hertil kommer, at der skal føres tilsyn med de øgede oplysningsforpligtelser, og de løbende krav til efteruddannelse. Det vurderes, at dette vil nødvendiggøre tilførsel af flere årsværk til Finanstilsynet. Finanstilsynets aktiviteter finansieres via bidrag fra de finansielle virksomheder under tilsyn.

Det foreslås endvidere, at der stilles krav om, at medlemsstater skal indføre passende administrative sanktioner, og at der skal samarbejdes mellem myndigheder på tværs af grænserne i EU. Da der er tale om administrative sanktioner, vurderes det, at forslaget ikke vil være i konflikt med Danmarks retlige forbehold.

8. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Kommissionen vurderer, at forslaget vil medvirke til en bedre forbrugerbeskyttelse på forsikringsområdet.

Kommissionen forventer, at IMD indirekte kan bidrage til vækst i de finansielle tjenesteydelser i EU, idet det kan medvirke til at øge forbrugernes tilid til virksomhederne og forbrugernes forståelse af forsikringsprodukterne.

9. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Det vurderes, at gennemførelse af de øgede krav om information, kompetenceudvikling mv. vil medføre visse administrative konsekvenser for erhvervslivet. Omkostningerne herved forventes imidlertid at være begrænsede. Kommissionen vurderer således, at omkostningerne pr. virksomhed vil ca. EUR 730 (ca. DKK 5.450).

Kommissionen lægger ligeledes vægt på, at forslaget ikke skal være for byrdefuldt for små og mellemstore forsikringsformidlere og forsikringsvirksomheder, som derfor pålægges relativt mindre omfattende krav med forslaget.

10. Høring

Kommissionens forslag til IMD har været i høring i EU-specialudvalget for den finansielle sektor med høringsfrist den 4. september 2012. Nedenfor sammenfattes hovedindholdet af høringssvarene.

Forsikring & Pension

Forsikring & Pension finder, at omkostningerne for erhvervslivet vil være større, end Kommissionen vurderer, idet anvendelsesområdet i forslaget udvides væsentligt. Forsikring & Pension bakker op om regeringens arbejde med at kunne fastholde det eksisterende danske provisionsforbud for forsikringsmæglere.

Forbrugerrådet

Forbrugerrådet støtter formålet med forslaget fra EU-Kommissionen. Forbrugerrådet finder, at det er vigtigt, at de tilfælde, hvor de eksisterende danske regler sikrer forbrugeren et højere beskyttelsesniveau end i forslaget, skal kunne opretholdes, fx de danske ”god skik-regler”. Forbrugerrådet finder, at det danske provisionsforbud skal opretholdes, således at der ikke kun er et provisionsforbud for uafhængige rådgivere/sælgere af forsikringsinvesteringsprodukter som i EU-Kommissionens forslag. Forbrugerrådet lægger vægt på, at sælger/rådgivers kompetencer skal sikre et højt forbrugerbeskyttelsesniveau, og at der tages højde for kundens specifikke behov. Derudover mener Forbrugerrådet, at formidleren eller forsikringsselskabet ved brug af andet varigt medium end papir skal sikre, at forbrugeren har modtaget og forstået informationen. Forbrugerrådet finder, at kravene til anvendelse af udenretslig bilæggelse af tvister ikke skal udelukke anvendelsen af de danske ankenævne såsom Ankenævnet for Forsikring.

Advokatrådet

Advokatrådet er betænkelig ved kravet om offentliggørelse af sanktioner og påbud i ikke-anonymiseret form. Advokatrådet henviser i den sammenhæng

til Betænkning 1516/2010, hvor det anbefales, at der for så vidt angår fysiske personer ikke etableres nye offentliggørelsesordninger, der alene har til formål at udstille de pågældende fysiske personer som lovovertrædere på grund af tavshedspligtsregler og vanskeligheden ved at rette eventuelle fejl efterfølgende på internettet. Advokatrådet fremhæver, at anbefalingen ligeledes gælder for juridiske personer, om end der for juridiske personer ikke er samme hensyn at tage vedr. tavshedspligt.

Forsikringsmæglerforeningen

Forsikringsmæglerforeningen støtter generelt forslaget til revisionen af IMD og fremhæver særligt det udvidede anvendelsesområde, der omfatter forsikringsselskaber og efteruddannelse af forsikringsformidlere og forsikringsselskabernes ansatte som positive elementer. Forsikringsmæglerforeningen mener, at der bør klargøres hvilke aktiviteter på fælles forsikringswebsteder, der er omfattet af forslaget. Herudover finder Forsikringsmæglerforeningen, at overgangsperioden på 5 år vedr. oplysningsforpligtelserne, for så vidt angår aflønning for andre produkter end livsforsikringsprodukter, bør udgå.

Foreningen af Danske Forsikringsmæglere og Forsikringsagenturer (FDFA)

FDFA støtter generelt forslaget og fremhæver særligt det udvidede anvendelsesområde, der omfatter forsikringsselskaber. FDFA opfordrer til, at det i IMD bliver gjort lovpligtigt for forsikringsgiverne at specificere deres præmier i ren forsikringsrisiko og andre omkostninger, og således at det kun er tilladt at opkræve det beløb hos slutbrugeren, som de selv har ydet administration og service for.

Danske Forsikringsfunktionærers Landsforening (DFL)

DFL støtter generelt forslaget. DFL støtter herunder kompetencekrav til medarbejderne i forsikringsselskaberne, og foreslår certificeringer samt at kravene skal være forskellige alt efter hvilke produkter, der skal sælges, og om det er til privat eller erhvervskunder. DFL finder, at oplysninger om løn ikke skal offentliggøres på individniveau, når der er tale om ansatte salgsmedarbejdere i et forsikringsselskab. Endelig mener DFL, at kravet til ansatte om vurdering af kundens "egnethed" skal præciseres.

Dansk Aktionærforening

Dansk Aktionærforening støtter generelt forslaget fra EU-Kommissionen, men mener, at Kommissionen skulle have foreslået, at forbuddet mod at modtage provision fra forsikringsselskaberne skal gælde for alle "rådgivere" og ikke kun for de "uafhængige" forsikringsformidlere af livsforsikringer med investeringselement. Dansk Aktionærforening anbefaler, at regeringen arbejder for, at alle forsikringsformidlere omfattes af provisionsforbuddet.

Danmarks Rejsebureau Forening

Danmarks Rejsebureau Forening finder, at rejsebureauer fortsat skal være undtaget fra IMD, ligesom rejsebureauerne er i de eksisterende regler. Det skyldes, at rejseforsikringer er simple produkter, der typisk håndteres onli-

ne/automatisk, og som er letforståelige for forbrugeren. De foreslåede reglerne vil således være uforholdsmæssigt byrdefulde.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

På nuværende tidspunkt kendes kun andre landes foreløbige holdninger.

Flere lande er fortalere for at sikre konsistens med revisionen af MiFID. En række lande, mener desuden, at anvendelsesområdet skal omdefineres, så for eksempel advokater, der agerer som rådgivere ikke reguleres af IMD. Derudover støtter flere lande at udvide provisionsforbuddet i forhold til Kommissionens forslag, så det omfatter andre produkter end livsforsikringer med et investeringselement.

Endelig forventes det, at der i drøftelserne vil blive fokus på detaljeringsniveauet for offentliggørelse af aflønning, krav til de faglige kompetencer, mulighed for Kommissionen til at udstede delegerede retsakter samt administrative sanktioner.

12. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen kan generelt støtte Kommissionens forslag om en bedre forbrugerbeskyttelse i relation til forsikringsformidling og direkte salg af forsikringsprodukter.

Regeringen lægger særlig vægt på, at det danske provisionsforbud for forsikringsmæglere kan fastholdes i de nye regler, idet erfaringen i Danmark vedrørende provisionsforbuddet er, at det reducerer interessekonflikter og øger gennemsigtigheden i aflønningsstrukturen.

Særligt finder regeringen det positivt, at Kommissionens forslag introducerer et provisionsforbud for forsikringsformidlere og forsikringsselskaber, der yder rådgivning på uafhængigt grundlag om salg af forsikringsprodukter med et investeringselement. Regeringen finder, at dette forbud skal fastholdes i de kommende forhandlinger.

Det gældende danske provisionsforbud for forsikringsmæglere er ikke direkte reguleret i det oprindelige IMD. Når der i udkastet til det reviderede direktiv alene indføres en egentlig bestemmelse om provisionsforbud for forsikringsformidlere og forsikringsselskaber, der yder rådgivning på uafhængigt grundlag om salg af forsikringsprodukter med et investeringselement, kan det skabe uklarhed om, hvorvidt det gældende danske provisionsforbud for forsikringsmæglere kan opretholdes i forhold til formidling af andre typer af forsikringsprodukter. Regeringen vil derfor arbejde for, at det i forslaget indeholdte provisionsforbud udvides til at gælde for forsikringsmæglere, uanset hvilket produkt pågældende formidler.

Regeringen lægger vægt på, at tildeling af kompetencer til værtstilsynet sker ved gensidig aftale mellem de kompetente myndigheder.

Endelig vil regeringen generelt arbejde for at sikre konsistens mellem sanktionsbestemmelserne i dette forslag med øvrige forslag til finansielle direktiver/forordninger, herunder i forbrugerpakken (IMD, UCITS V og PRIPS, jf. ovenfor).

13. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg
Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.